

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

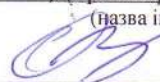
Інститут природничих наук і туризму
(назва інституту)

Екології
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІПНіТ

(назва інституту)

В. Г. Омельченко

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« 31 » 08 2024 р.

Політологія

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(рівень вищої освіти)

галузь знань 10 – Природничі науки

(шифр і назва)

спеціальність 101-Екологія

(шифр і назва)

спеціалізація*

(назва)

освітньо-професійна програма

Екологія

(назва)

вид дисципліни

обов'язкова

обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ – 2024

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Політологія» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «Екологія».

Розробники:

проф. кафедри суспільних наук, д. політ. наук

Федорчак Т. П.

доц. кафедри суспільних наук, канд. політ. наук

Білоус Л. В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри суспільних наук

(назва кафедри)

Протокол від 01.09.2021 року № 1.

Завідувач кафедри суспільних наук

Кравченко В.Ю.

(назва кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

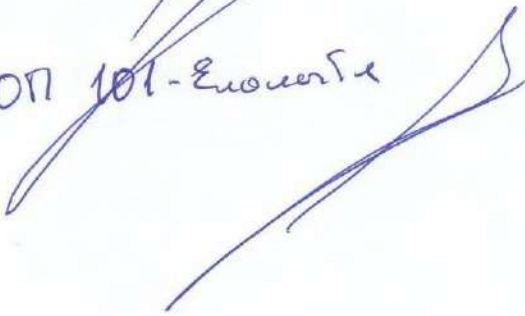
Завідувач випускової кафедри екології

(назва кафедри)

Адаменко Я. О.

Гарант ОП 101-Екологія

Я. Адаменко

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Політологія» згідно з чинним РНП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр _I		Семестр	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:						
лекційні заняття	18	4	18	4		
семінарські заняття	12	4	12	4		
практичні заняття	-	-	-	-		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	60	82	60	82		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних)робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	4	18	4		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	74	18	74		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	18	4	18	4		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	-	-	-	-		
Форма семестрового контролю	Іспит	Контр. робота, диф.залік	Іспит	Контр. робота, диф.залік		

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо політичної системи суспільства, сутності, закономірностей, випадковостей та перспектив розвитку політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури, міжнародної політики та міжнародних відносин.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- розуміти сутність політики та її взаємодію з іншими сферами суспільного життя: економікою, правом, ідеологією, мораллю тощо;
- розуміти, як влаштовані і функціонують різні політичні системи та їх інститути: держави, політичні партії, громадські організації і рухи, органи місцевого самоврядування тощо;
- знати механізм функціонування політичної влади, взаємодії громадянського суспільства і держави, роль і значення політичних еліт і лідерів;
- усвідомлювати зміст міжнародної і зовнішньої політики, національних інтересів та національної безпеки, розуміти місце України в системі сучасних міжнародних відносин.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей**, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

K10. Навички міжособистісної взаємодії.

K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові компетентності

ФК 03. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

ПРН09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів.

ПРН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Політологія» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Політологія	18	4		
ЗМ1	Об'єкт і предмет політології. Становлення та розвиток політичних ідей.	4	1		

Т 1.1	Об'єкт і предмет політології. Політика як об'єкт дослідження політології та інших наук про суспільство; предмет, закономірності, категорії і методи політології, її функції; становлення політології як науки і навчальної дисципліни	2		1;5;10 1	4.1 4.3
Т 1.2	Виникнення і розвиток світової політичної думки. Політичні концепції античності, стародавнього Сходу, часів середньовіччя, епохи Відродження, Нового часу; основні напрями сучасної західної політології	1		1;5;10 1	4.1 4.3
Т 1.3	Зародження і розвиток української політичної думки. Політичні погляди у Київській Русі; періоду литовсько-польської та польсько-козацької доби; українська політична думка XIX-XX ст.	1		4;8;10 1	4.1 4.3
ЗМ2	Політика як суспільне явище. Інституціоналізовані форми політики.	6	1		
Т 2.1.	Політика як суспільне явище. Суть, структура та функції політики, її суб'єкти; політична стабільність та конфлікти.	1		5;7;10 5	4.1 4.2
Т 2.2.	Політична діяльність і влада. Політична діяльність та політична поведінка; влада як суспільне відношення; політична влада: особливості, концепції, ресурси.	1		5;7;10 4;8;12	4.1 4.2
Т 2.3.	Політична система суспільства. Структура, функції, типи та закономірності функціонування політичної системи; особливості та проблеми вдосконалення політичної системи України.	1		1;5;7;9; 10;13 1	4.1 4.3
Т 2.4.	Держава як базовий інститут політичної системи. Концепції, функції, вищі органи держави, форма держави; концепція правової соціальної держави та громадянського суспільства.	1		5;9;10 1;3;20 1	4.1 4.2 4.3
Т 2.5.	Політичні партії, партійні та виборчі системи. Сутність політичних партій, їх генезис, функції та	2		5;7;10 11;16	4.1 4.2
	типи; основні типи партійних та виборчих систем; партійна і виборча системи в Україні; взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.			1;6	4.3
ЗМ3	Персоналізовані аспекти політики. Політика як міжнародний процес.	8	2		
Т.3.1.	Політична культура та політична соціалізація. Структура, типи та функції політичної культури; політична культура сучасної України; суть, фази, типи та функції політичної соціалізації.	2		5;7;10 9;18;19 1	4.1 4.2 4.3
Т 3.2.	Політична еліта і лідерство. Концепції, типи, системи формування політичних еліт і лідерів.	2		5;7;10	4.1 4.2 4.3
Т 3.3.	Політична свідомість та ідеологія. Сутність та рівні політичної свідомості; суть, основні риси та функції політичної ідеології; ідеологія і наука	1		5;7;10 6;15 1	4.1 4.2 4.3
Т.3.4.	Сучасні політичні течії. Основні ідейно-політичні доктрини; політичний екстремізм. Взаємовплив політичних ідеологій.	1		5;7;10 1	4.1 4.3

Т 3.5.	Міжнародні політичні відносини. Сутність, засоби, форми, принципи реалізації міжнародної політики; особливості, цілі й функції зовнішньої політики; національна безпека та національні інтереси; суть, особливості, структура міжнародних відносин; Україна в системі міжнародних відносин	2		6;7;10 2;10;14 1;2-5;7	4.1 4.2 4.3
--------	---	---	--	------------------------------	-------------------

Всього:

Модуль - 1 . Змістових модулів - 3.

3.2 Теми семінарських занять

Теми семінарських занять дисципліни «Політологія» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми семінарських занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем семінарських занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Політологія	18	4		
ЗМ1	Об’єкт і предмет політології. Становлення та розвиток політичних ідей.	6	1		
С.1.1	Об’єкт і предмет політології	2		1;5;10 1	4.1 4.3
С. 1.2	Виникнення і розвиток світової політичної думки	2		1;5;10 1	4.1 4.3
С 1.3	Зародження і розвиток української політичної думки	2		4;8;10 1	4.1 4.3
ЗМ2	Політика як суспільне явище. Інституціоналізовані форми політики.	6	1		
С.2.1.	Політика як суспільне явище. Політична діяльність і влада.	2		5;7;10 5;8;12	4.1 4.2
С.2.2.	Політична система суспільства. Держава як базовий інститут політичної системи.	2		1;5;7;9 3;7;13;2 01	4.1 4.2 4.3
С.2.3.	Політичні партії, партійні та виборчі системи	2		5;7;10 11;16 1;6	4.1 4.2 4.3
ЗМ3	Персоналізовані аспекти політики. Політика як міжнародний процес	6	2		
С.3.1.	Політична культура та політична соціалізація. Політична еліта і лідерство	2		5;7;10 9;18;19 1	4.1 4.2 4.3
С.3.2.	Політична свідомість та ідеологія. Сучасні політичні течії.	2		5;7;10 6;15 1	4.1 4.2 4.3
С.3.3.	Міжнародні політичні відносини	2		6;7;10 2;10;14 1;2-5;7	4.1 4.2 4.3

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Політологія	18		
ЗМ1	Об'єкт і предмет політології. Становлення та розвиток політичних ідей.	6		
Т 1.1	Методи політологічних досліджень. Становлення політології як науки і навчальної дисципліни	2	1;5;10 1	4.1 4.3
Т 1.2	Політичні ідеї мислителів стародавнього Сходу, часів середньовіччя. Марксистські погляди на політику.	2	1;5;10 1	4.1 4.3
Т 1.3	Конституція П.Орлика як політико-правове втілення української державної ідеї. Кирило – Мефодіївське товариство і проблеми державно-політичного устрою. Суспільно-політична думка України в 60 – 80-ті роки ХХ ст..	2	4;8;10 1	4.1 4.3
ЗМ2	Політика як суспільне явище. Інституціоналізовані форми політики	6		
Т 2.1	Зв'язок політики з іншими сферами суспільного життя.	1	5;7;10 5;8;12	4.1 4.2
Т.2.2	Сутність, аспекти, рівні та фази політичної діяльності. Політична поведінка: суть та типи	1	5;7;10 5;8;12	4.1 4.2
Т.2.3	Типи та закономірності функціонування політичної системи	1	7;10 1	4.1 4.3
Т.2.4	Форми державного правління та устрою	1	5;6;10 1	4.1 4.3
Т.2.5	Типологія політичних партій. Партійна й виборча системи в Україні.	2	6;7;10 11 1	4.1 4.2 4.3
ЗМ3	Персоналізовані аспекти політики. Політика як міжнародний процес	6		
Т.3.1.	Особливості політичної культури сучасної України..	1	3;5 9;18;19 1	4.1 4.2 4.3
Т.3.2	Функції та умови ефективної діяльності політичного лідера. Політичний лідер і керівник	1	3;6;10 4;5 1	4.1 4.2 4.3
Т.3.3	Сутність концепцій деідеологізації та реідеологізації суспільного життя. Ідеологія та наука.	1	1;6 1	4.1 4.3

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
T.3.4	Ідейні засади політичного екстремізму	1	6;10 1	4.1 4.3
T.3.5	Міжнародні організації та розвиток міжнародних відносин. Україна в системі міжнародних відносин.	2	6;7;10 1	4.1 4.3

Івано-Франківський
національний
технічний університет
дисципліни
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА
БІБЛІОТЕКА

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

23.11.20 58

1 Білоус Л. В. Політологія: Методичні вказівки для вивчення дисципліни / Л. В. Білоус, Т. П. Федорчак, Я. В. Штанько.- Івано-Франківськ, 2014. – 168 с.

2 Білоус Л. В. Політологія: тестові завдання / Л. В. Білоус, Т. П. Федорчак. - Івано-Франківськ, 2014. – 127 с.

3 Гелей С. Д. Політологія: навч. посіб./С.Д. Гелей, С.М.Рутар –8-ме вид., перероб. і доп. – К., 2013. – 348 с.

4 Кухта Б.Л. З історії української політичної думки. - К., 1994. – 368 с.

5 Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Підручник для студентів вищих закладів освіти. – 5-те вид., виправ. і допов. - Львів, 2009. – 304 с.

6 Політологічний енциклопедичний словник/ За ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – 2-е вид., доп. і перероб.- К., 2004. – 736 с.

7 Політологія: Підручник/ Бабкіна О.В., Горбатенко В.П., ред. – 3-тє вид., перероб., доп. – К., 2010. – 568 с.

8 Політологія. Кінець XIX - перша половина XX ст. Хрестоматія/ За ред. О.І.Семківа. - Львів, 1996. – 800 с.

9 Рябов С.Г. Політологічна теорія держави.-К., 1996. – 240 с.

10 Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: підруч. для студ.вищ.навч. закл. / П. П. Шляхтун. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 471 с.

4.2 Додаткова література

1 Аверьянов В.Б. Відповідальність уряду перед парламентом у системі “стримувань” і “противаг” // Бюлетень Міністерства України. – 2005. – № 2.

2 Бодрук О. Національні інтереси // Політика і час. – 2001. - №2.

- 3 Бостан С. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики. – Запоріжжя, 2005. – 540 с.
- 4 Вебер М. Харизматическое господство // Социс. – 1998. - №5.
- 5 Вебер М. Политика как призвание и профессия // Избранные произведения. – М., 1990.
- 6 Веденєєв В. Українське суспільство: ціннісні протиріччя перехідного етапу // Грані. – 2005. – № 4.
- 7 Веденєєв В. Авторитаризм нав'язати легко, демократії ж вчатися довго // Віче. 2005. – № 6.
- 8 Власть: очерки современной политической философии Запада. - М., 1989.
- 9 Воронов І. Становлення політичної культури в умовах сучасної України // Вісник Національної академії державного управління. – 2005. – №1.
- 10 Гайдуков Л., Терешко С. Річ, на якій економити не можна. НАТО: від образу ворога до порозуміння та співробітництва // Політика і час. – 2005. – № 7.
- 11 Дешко Т. Пострадянська практика застосування виборчих систем у країнах Центральної та Східної Європи // Віче. – 2005. – № 6.
- 12 Ильин И. Аксиомы власти // Новое время. – 1990. - №10.
- 13 Закон України “Про внесення змін до Конституції України” // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – 14 січня.
- 14 Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» // Верховна Рада України. - 2010 - №40.
- 15 Максимець Б. Політична ідеологія сучасного українського суспільства та системні чинники її формування // Вісник Національної академії державного управління. – 2005. – №1.
- 16 Михельс Р. Демократия и железный закон олигархии // Діалог. – 1991. - №3.
- 17 Новий закон “Про політичні партії в Україні” // Політичний календар. – 2001. - №4.
- 18 Павко А. Політична культура українського суспільства в умовах трансформаційних змін: теоретичні виміри і суспільні реалії // Віче. – 2011 - №4.
- 19 Проскуріна О. О. Шляхи роздоріжжя політичної культури сучасної України //Грані. – 2006. - №6.
- 20 Сіленко А. Права людини в соціальній державі // Нова політика. – 2002. - №1.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронний курс лекцій «Політологія» для дистанційної форми навчання. – Івано – Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. (автори: Білоус Л.В., Федорчак Т.П.)
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/35-19>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зовнішньополітичного курсу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2091-19>
4. Закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
5. Закон України «Про національну безпеку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/law/show/2469-19>
6. Закон України «Про політичні партії в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
7. Затверджено Указом Президента України від 26 травня 2015 року №287/2015. Стратегія національної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/>

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за трьома змістовими модулями: ЗМ1, ЗМ2 і ЗМ3. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Політологія»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Засвоєння теоретичних знань ЗМ1	30
Засвоєння теоретичних знань ЗМ2	40
Засвоєння теоретичних знань ЗМ3	30
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання язковим повторним вивченням дисципліни